

Complexnummer: 511439

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Title

Aantal complexonderdelen

5

Monumentnummers van complexonderdelen

511440, 511441, 511442, 511443, 511444

Woonplaats

Hengelo

Gemeente

Hengelo

Provincie

Overijssel

Locatie van het hoofdobject

Watertorenlaan 60, 7552 TN te Hengelo

Complexomschrijving

Inleiding

In opdracht van de firma Stork en de Maatschappij tot Waterverschaffing werd naar plannen van Ir. Schotel in 1896 deze WATERTOREN gebouwd. Het reservoir werd in de oorlog beschadigd en in 1959 vervangen waardoor alleen de onderbouw nog kenmerken van de oorspronkelijk neo-renaïssancistische watertoren vertoont.

Ten oosten van de watertoren staat een KOLENSCHUUR. Ten noorden van de toren staat een GEBOUW VOOR EEN ELEKTRISCH GEMAAL uit 1922 waarvan de hoofdbouw na de oorlog aan de voorzijde is uitgebreid. Ten oosten daarvan staat een DIENSTWONING met WERKPLAATS uit 1914, het TRAFOHUISJE staat hier tegenover.

Op het terrein bevinden zich twee cisternen.

Waardering

Watertoren met dienstgebouwen van cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als uiting van de invloedrijke rol van de Firma Stork voor de ontwikkeling van Hengelo
- vanwege de gaafheid van de onderdelen van het complex

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- als gaaf complex van functioneel en ruimelijk bij elkaar horende gebouwen
- vanwege de zeldzaamheidswaarde van een dergelijk bij een watertoren horend complex van dienstgebouwen

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 511440

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	22 april 1999
Kadaster deel/nr	82847/114

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Hengelo	Hengelo	Overijssel

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Hengelo Overijssel	N			2236

Omschrijving**

Omschrijving

WATERTOREN, 29,2m hoog met ijzeren hangbodemreservoir (300m³). De ronde bakstenen toren is geplaatst op een basement met een uitkragende, geprofileerde natuurstenen plint.

De ronde onderbouw is uitgevoerd in siermetselwerk met horizontale banden en wordt beëindigd met een brede geprofileerde waterlijst. In de onderbouw enkele en tweelichtvensters onder rondbogen met natuurstenen traceringen en deelzuiltjes en stalen diagonale kruisroeden. De vensteropeningen hebben verder brede natuurstenen onderdorpels met neuten. Daarboven de ronde schacht, die in de aansluiting met het uitkragend reservoir, is voorzien van betonnen consoles en lisenen. De vlakke bovenkant van het reservoir is versierd met betonnen modrillons. De risalerende entreepartij (N) heeft een tuitgevel met natuurstenen schouderstukken, deklijst en bekroning. De dubbele deur heeft een rondboog afdekking met hoek- en sluitstenen in de gemetselde boog. Aan weerszijden van de toren verdiepingloze aanbouwen onder zadeldaken gedekt met tuile du nordpannen met horizontaal gelede hoeklisenen en een bakstenen geveltop op een console. Zuidelijk de machinekamer met segmentboogvensters en een rozetvenster met natuurstenen sluitstenen in de geveltop; oostelijk een klein kantoor met drie rondboogvensters met natuurstenen aanzetstenen en neuten in de eindgevel.

Het oorspronkelijke interieur waaronder een pijlschaal is voor een belangrijk deel nog aanwezig. De onderbouw heeft een betegelde lambrizing met daarboven blokpleisterwerk. De verdiepingvloer is uitgevoerd met troggewelfjes tussen ijzeren balken.

De stalen spiltrap die zich vanaf de begane grond omhoog windt wordt na de eerste verdieping als steektrap doorgezet naar de in staal uitgevoerde bordessen.

Waardering

Watertoren van architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de bouwstijl met neo-renaissancistische kenmerken
- vanwege de gaafheid van ex- en interieur
- als onderdeel van complex
- als beeldbepalend element in de omgeving

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Nutsbedrijf

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 511441

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 april 1999
Kadaster deel/nr 82847/119

Woonplaats* Hengelo
Gemeente* Hengelo
Provincie* Overijssel

Kadastrale gemeente* Hengelo Overijssel
Sectie* N
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 2236

Omschrijving**

Omschrijving

Rechthoekig GEBOUW VOOR ELEKTRISCH GEMAAL, bestaande uit twee bouwdelen; één hoog deel onder een rubberoid gedekt zadeldak en één lage aanbouw die om de zijgevels van de hoofdbouw loopt. De aanbouw is gedekt met een rubberoid lessenaarsdak, die om de eindgevels overgaat in een zadeldak.

Het gebouw is opgetrokken in een stalen vakwerk met baksteen vullingen en stalen ramen.

De topgevels zijn voorzien van een houten beschot.

Waardering

Gebouw voor gemaal van architectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde:

- vanwege de gaafheid van in- en exterieur
- als onderdeel van het complex

Hoofdcategorie Boerderijen, molens en bedrijven
Subcategorie Gemaal (M)
Functie Gemaal(M3)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 511442

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	22 april 1999
Kadaster deel/nr	82847/121

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Hengelo	Hengelo	Overijssel

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hengelo Overijssel	N			2254

Omschrijving**

Omschrijving

DIENSTWONING MET WERKPLAATS. Het rechthoekige, verdiepingloze gebouw waarin rechts de werkplaats en links de dienstwoning, is opgetrokken in baksteen op een gepleisterde plint en wordt gedekt met een zadeldak belegd met tuile du Nordpannen.

In de gevels rechtgesloten vensters met zesruitsbovenlichten onder gepleisterde lateien. De werkplaats heeft een dubbele toegangsdeur met bovenlicht. De topgevel van het woongedeelte is beschoten. De langsgevels worden beëindigd met een bakgoot op klossen.

Waardering

Dienstwoning met werkplaats van architectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde:

- vanwege de gaafheid
- als onderdeel van het complex

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Woningen en woningbouwcomplexen	Dienstwoning(K)	Dienstwoning(K4)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 511443

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 april 1999
Kadaster deel/nr 82847/116

Woonplaats* Hengelo
Gemeente* Hengelo
Provincie* Overijssel

Kadastrale gemeente* Hengelo Overijssel
Sectie* N
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 2236

Omschrijving**

Omschrijving

TRAFOHUISJE onder flauw hellend met rubberoid gedekt tentdak. De bakstenen gevels zijn geplaatst op een verticaal gemetselde plint.

Tussen het metselwerk van de gevels en het overstekende dak zijn, in een terugliggende houten strook, ventilatieroosters aangebracht.

Waardering

Trafohuisje van architectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde:

- vanwege de typologie
- vanwege de gaafheid
- als onderdeel van het complex

Hoofdcategorie Boerderijen, molens en bedrijven
Subcategorie Industrie
Functie Nutsbedrijf

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 511444

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 april 1999
Kadaster deel/nr 82847/118

Woonplaats* Hengelo
Gemeente* Hengelo
Provincie* Overijssel

Kadastrale gemeente* Hengelo Overijssel
Sectie* N
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 2236

Omschrijving**

Omschrijving

Rechthoekige, gepotdekselde KOLENSCHUUR onder een pannen gedekt zadeldak.

Waardering

Kolenschuur heeft architectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde:

- vanwege de gaafheid
- als onderdeel van het complex

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Opslag

Functie

Schuur (G)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument